

XXV. konference s mezinárodní účastí
15.–17. září 2021, Česká Třebová

PŘÍSPĚVEK FIRMY STADLER K OBNOVĚ KOLEJOVÝCH VOZIDEL VE STŘEDNÍ EVROPĚ

CONTRIBUTION COMPANY STADLER TO REGENERATION OF RAIL VEHICLES IN CENTRAL EUROPE

Tomáš OPPOLZER¹

Abstrakt

Představení firmy Stadler Rail, zařazení konstrukční kanceláře Stadler Praha v rámci skupiny Stadler Rail a informace o realizovaných projektech v zemích střední Evropy. Podrobnější představení jednotlivých realizovaných projektů nových kolejových vozidel, informace o zajímavostech či specifikách jednotlivých projektů, které byly kompletně či alespoň částečně zpracovávány ve Stadler Praha.

Klíčová slova

nová kolejová vozidla, elektrické jednotky, tramvaje, střední Evropa

Abstract

Introduction of the Stadler Rail company, inclusion of the Stadler Prague engineering office within the Stadler Rail group and information about implemented projects in Central European countries. A more detailed presentation of individual implemented projects of new rolling stock, information on interesting facts or specific individual projects, which were completely or at least partially processed in Stadler Prague.

Keywords

new rail vehicles, electric multiple units, trams, Central European countries

1 PŘEDSTAVENÍ FIRMY STADLER RAIL A STADLER PRAHA

Firma Stadler Rail je přední světový výrobce kolejových vozidel. Hlavní sídlo firmy Stadler Rail je ve Švýcarsku v městě Bussnang v kantonu Thurgau. Firma má několik divizí – Švýcarsko (do této divize patří i závod v Salt Lake City v USA), Německo, Střední Evropa, Španělsko, Komponenty a Servis.

Součástí skupiny Stadler Rail je i firma Stadler Praha s.r.o., patřící do divize Střední Evropa. Firma Stadler Praha s.r.o. byla založena v roce 2009 a je čistě konstrukční kancelář, která je hlavní konstrukční kancelář divize Střední Evropa. V roce 2009 měla firma Stadler Praha s.r.o. 30 zaměstnanců a nyní zaměstnává již více než 140 zaměstnanců.

¹ Ing. Tomáš Oppolzer, Ph.D., Stadler Praha s.r.o. Kutvirtova 339/5, 150 00 Praha 5. Tel.: +420 257 404 914, e-mail: tomas.oppolzer@stadlerail.com

2 PROJEKTY NOVÝCH VOZIDEL FIRMY STADLER VE STŘEDNÍ EVROPĚ

Firma STADLER se aktivně podílí na procesu obnovy vozidlového parku kolejových vozidel i v zemích střední Evropy svou účastí a úspěchy v tendrech na nová kolejová vozidla i pro dopravce ze zemí střední Evropy. Ve většině případů jednotlivých realizovaných projektů se jedná o elektrické jednopodlažní jednotky typu FLIRT. Nyní se pokusím představit jednotlivé realizované projekty:

2.1 Realizované projekty v Polsku

Firma STADLER má na území Polska výrobní závod Stadler Polska, který je také součástí divize Stadler Střední Evropa a uspěla v některých výběrových řízeních jednotlivých polských dopravců.

Dopravce LKA (regionální dopravce pro Lodž a okolí) – v roce 2013 a 2014 obdržel 20 dvouvozových jednotek typu EMU FLIRT 3 kV DC pro regionální dopravu – kapacita 120 míst k sezení, letos bude 10 jednotek rozšířeno o jeden vložený vůz – kapacita 186 míst k sezení.

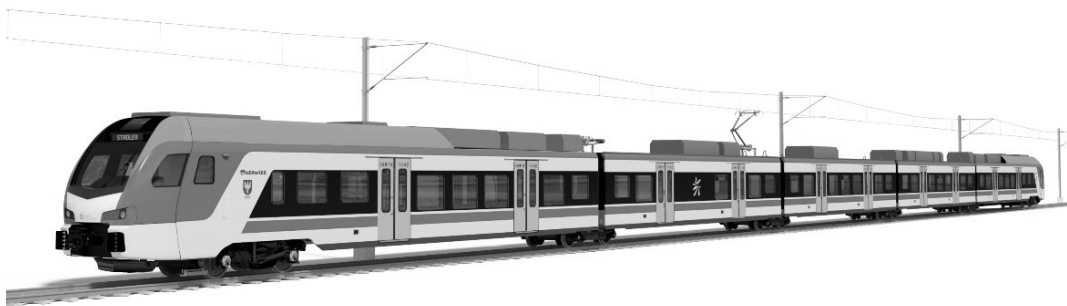
Obr. 1 Třívozová nízkopodlažní jednotka FLIRT EMU LKA

Dopravce PKP IC (polský národní dopravce pro meziměstskou dopravu) – v roce 2014 a 2015 dodáno 20 osmivozových jednotek typu EMU FLIRT 3 kV DC pro dálkovou dopravu – kapacita 360 míst k sezení, z toho 60 míst v 1. třídě, restaurační vůz s kuchyní a oddílem pro přenocování obslužného personálu restauračního vozu včetně samostatného WC se sprchou, oddíl pro vlakvedoucího a přepravu vozových zásilek, 6x WC pro cestující (z toho jedno pro invalidy), letos bude dodáno dalších 12 téměř identických osmivozových souprav EMU FLIRT.

Obr. 2 Osmivozová jednotka FLIRT EMU PKP IC

Dopravce Koleje Mazowieckie KM (regionální dopravce) – v lednu 2018 uzavřena rámcová smlouva na dodávku 71 vozidel (10x dvouvozová jednotka + 61x pětivozová jednotka EMU FLIRT 3 kV DC) - v provozu již 18 pětivozových jednotek s kapacitou 279 míst k sezení.

Obr. 3 Pětivozová nízkopodlažní jednotka FLIRT EMU KM

Město Krakov – Dopravní podnik MPK – v letech 2018 až 2020 uzavřeny smlouvy na dodávku celkem 110 nízkopodlažních tříčlánkových tramvají typu Tango Lajkonik – kapacita je 83 míst k sezení. Nyní je už 40 schválených tramvají v provozu v Krakově.

Obr. 4 Nízkopodlažní tramvaj Tango Lajkonik pro MPK

2.2 Realizované projekty v Maďarsku

Firma STADLER má na území Maďarska výrobní závod na výrobu hrubých staveb Stadler Szolnok, který je také součástí divize Stadler Komponenty a uspěla v některých výběrových řízeních jednotlivých maďarských dopravců. Po dříve realizovaných dodávkách celkem 102 elektrických jednotek FLIRT pro státního dopravce MÁV Start a dodávkách celkem 10 elektrických jednotek FLIRT pro soukromého dopravce GySEV byly v poslední době realizovány tyto projekty:

Dopravce GySEV (regionální soukromý dopravce) – v roce 2018 obdržel 10 čtyřvozových jednotek typu EMU FLIRT 25 kV 50 Hz AC pro regionální dopravu – kapacita 208 míst k sezení, 2x WC (z toho jedno pro invalidy).

Obr. 5 Čtyřvozová nízkopodlažní jednotka FLIRT EMU GySEV

Dopravce MÁV Start (státní národní dopravce) – v dubnu 2017 podepsána rámcová smlouva na dodávku celkem 40 kusů šestivozových patrových jednotek EMU KISS 25 kV 50 Hz AC – kapacita 600 míst k sezení – v letech 2018 a 2019 objednáno všech 40 souprav – letos – soupravy již schváleny a jsou postupně uváděny do provozu.

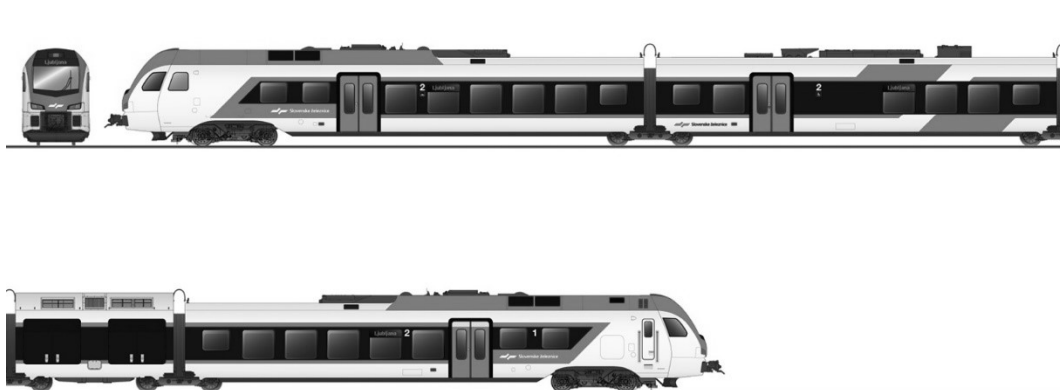
Obr. 6 Šestivozová dvoupatrová jednotka KISS EMU MÁV

2.3 Realizované projekty ve Slovinsku

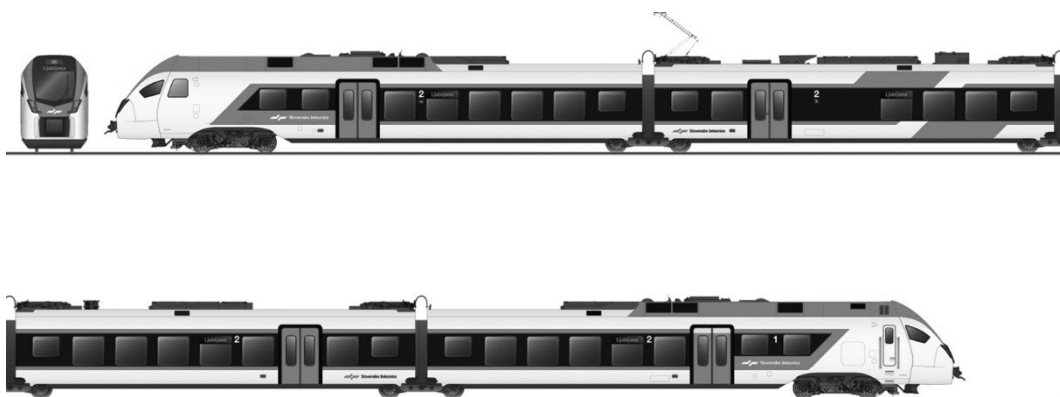
V dubnu 2018 podepsala firma STADLER se státním národním dopravcem SŽ smlouvu na dodávku 26 souprav (5x třívozový DMU FLIRT + 11x čtyřvozový EMU FLIRT + 10x třívozový EMU KISS). V roce 2019 podepsána opce na dalších 26 souprav – tentokrát 16x třívozový DMU FLIRT + 10x čtyřvozový EMU FLIRT. Nyní probíhají dodávky těchto souprav – všech prvních pět DMU FLIRT již dodáno – kapacita 171 míst k sezení. Tato vozidla jsou již schválena pro provoz ve Slovinsku, probíhá schvalování pro provoz v Rakousku a Chorvatsku. Dále probíhají dodávky a schvalování ve Slovinsku, v Rakousku a v Chorvatsku třísystémových nízkopodlažních souprav FLIRT EMU – kapacita 235 míst k sezení. A již též probíhají dodávky a schvalování ve Slovinsku jednosystémových patrových souprav KISS EMU 3 kV DC – kapacita 292 míst k sezení.

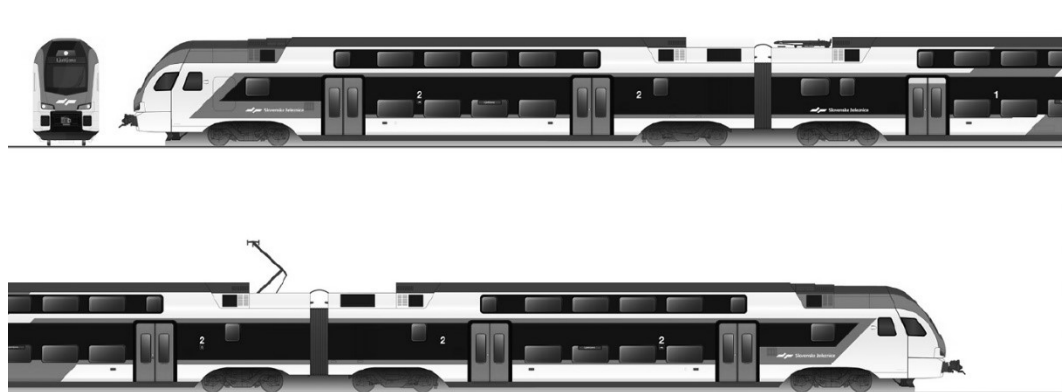
Obr. 7 Všetchny tři typy vozidel STADLER pro SŽ

Obr. 8 Třívozová nízkopodlažní jednotka FLIRT DMU SŽ

Obr. 9 Čtyřvazová nízkopodlažní jednotka FLIRT EMU SŽ

Obr. 10 Třívozová patrová jednotka KISS EMU SŽ

2.4 Realizovaný projekt na Slovensku

V roce 2018 podepsala firma STADLER se státním národním dopravcem ŽSSK smlouvu na dodávku 5 ozubnicově adhezních dvouvozových souprav typu GTW + jedné multifunkční ozubnicově adhezní lokomotivy pro Tatranskou elektrickou železnici TEŽ pro rozchod koleje 1000 mm.

Obr. 11 Dvouvozová jednotka GTW EMU ŽSSK TEŽ

Letos zahájeny dodávky souprav, které jsou pojmenovány ze strany ŽSSK podle méně známých tatranských vrcholů – Bradavica, Stredohrot, Kostolík, Ganek a Vysoká a zároveň se velmi intenzivně pracuje na schválení těchto jednotek a lokomotivy do provozu. Kapacita těchto souprav je 91 míst k sezení ve druhé třídě.

2.5 Realizovaný projekt v České republice

Po dodávkách 33 motorových vozů Regio Shuttle RS1 pro České dráhy v letech 2011 a 2012 a 5 pětivozových jednotek EMU FLIRT 3 kV DC pro LEO Express v roce 2012 uspěla firma STADLER v roce 2016 ve výběrovém řízení na dodávku 30 kusů (+ opce na dalších 10 kusů) nízkopodlažních plně klimatizovaných tramvají typu Tango NFII pro dopravní podnik v Ostravě.

V roce 2018 a 2019 bylo nasazeno všech 40 kusů těchto dvoučlánkových tramvají o délce 24,9 m po schválení do provozu – kapacita 61 míst k sezení, max. rychlost 80 km/h.

Obr. 12 a 13 Dvoučlánková tramvaj Tango NFII pro Ostravu

3 ZÁVĚR

Na většině těchto prezentovaných projektů se podstatnou měrou podíleli konstruktéři a technici z konstrukční kanceláře Stadler Praha, kteří v rámci skupiny Stadler Rail navazují na tradici a um československých techniků a inženýrů v oblasti kolejových vozidel a udržují a rozvíjejí tuto kompetenci v rámci České republiky. V ČR tak nadále vývojově vznikají spolehlivá a úsporná moderní kolejová vozidla světové kvality.

Literatura

- [1] STADLER. Firemní prospekty a materiály.